

GAZETA TRANSILVANIEI.

„Gazet'a“ ese de 2 ori; Joi'a si Duminec'a, F6i'a, candu concedu ajutoriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu seu 2 1/2 galbini mon. sunatoria.

Anulu XL.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cruceri v. a. Tacs'a timbrala à 30 cr. val. austr. de fia-care publicare.

Nr. 57.

BRASIOVU, 5 Augustu|24 Iuliu

1877.

Resbelulu.

Brasiovu, in 4 Augustu.

Se facu mari preparatiuni in Bulgari'a pentru batalia decisiva. Ostrile rusesci se concentréza in marsiuri fortiate la riulu Iantra. Totu ce e dis-
tabil, se pune in miscare. In continuu sosescu
pe noue din Russi'a. Transportulu acestora ocupa
si nópte tóte liniile ferate, despre cari se póte
ca stau astadi numai in serviciulu armatei
rusesci. Trenulu de persóne intre Iassi si Bucu-
si nu mai póte funcioná, singurul trenu pos-
mai póte inca circulá. In timpu ce aceste
trupe se indreptéza cu mare iutiéla pe cam-
de resbelu, o parte fórté insemnata a armatei
mane a si trecutu dincolo si in fiecare momentu
póte sosi scirea, ca tóte trupele disponibile de
comand'a principelui Carolu se afla pe pamentu
garu. „Agenti'a Havas“ anuntia din Poian'a
Iuliu, ca a sositu unu materialu considerabilu
pontóne destinate pentru trecerea armatei ro-
si ca s'ar' fi decisu, cá innóptea din 2 Au-
se tréca alte doue divisiuni in faci'a Rahovei.
si nu se póte crede, cá statulu majoru romanu
fi impartasitu „Agentiei Havas“ planulu ba-
si ór'a trecerei iminente, remane inse cu
aceste adevéru, ca in urm'a divisiunei Manu
merge si celelalte divisiuni romane, ca-ci este
necessitate cá se fia concentrate, déca se póte cu-
mai inainte, catu mai multe trupe la arip'a
a armatei russe.

Pentru inlesnirea séu mai bine disu acoperirea
estei miscari generale de concentratiune a fostu
lipsa, credemu, cá trupele russe dela Plevn'a,
si au primitu intariri in dilele din urma, se
din nou pe Osman-pasi'a, a carui'a ostire
anintia mai multu séu mai puçinu positiunea
alpei drepte rusesci. Acestu atacu dupa cumu se
atéza a fostu érași fora succesu. Nu se adevé-
acu inse nici de cumu scirile esagerate din Con-
stantinopolu, despre respingerea totala a russionu,
despre perderi enorme ale acestor'a, — o depesia
merge asia departe a ficsá numerulu mortiloru si
mutililoru russi cu 24,000, precandu póte russii
totulu nu au fostu atati, — dincontra se vede
insusi depesi'a lui Osman-pasi'a, care afirma
perderile au fostu de ambele parti
erme, ca lupt'a a remasu nedecisa. Déca nu
fi fostu asia, atunci nici nu s'ar' fi potutu cá
russii se se retraga érași in taber'a loru intarita,
cumu constatéza insesi depesiele turcesci. Desi
éza nu le-a cussesu russionu a respinge pe Os-
man-pasi'a din positiunile sale, unu scopu inse
credemu ca l'au ajunsu. Au isbutitu prin acelu
atacu a tiené in locu pe turci, ai sili la observarea
defensivei, pana ce se voru poté concentrá ostrile
russo-romane spre a le dá o batalia decisiva.

Turcii se tienu numai in defensiva. Russii
sunt acei'a, cari ii ataca necontentu. Sub asemeni
pregiurari nu póte fi vorba de invingeri turcesci.
Russii pana acuma au fostu totu in minoritate
ca de ostrile lui Osman-pasi'a. O gresiéla a
conducerei rusesci pare a fi risipirea prea mare a
corpuriloru de armata in diverse directiuni, fora
potinti'a de a se poté concentrá in graba. Déca
ar' fi primitu generalulu Krüdener ajutoriu la
timpu, póte ca inca i-ar' fi succésu a respinge pe
Osman-pasi'a dela Plevn'a. Lui inse ii trebuia
multu ajutoriu, celu puçinu o divisiune, acést'a
inse nu se aflá in apropiere. Unora le ar' placé a
face pe generalulu Manu responsabilu pentru respin-
gerea ce-a suferit'o corpulu lui Krüdener la Plevn'a.
Tóte inse cate s'au scrisu in privinti'a acést'a sunt
nesce minciuni tendentióse. Adevéru e numai, ca
intre cuartierulu generalu rusu si romanu au avutu
locu purparleuri pentru ocuparea Nicopolei, cari
au remasu inse multu timpu fora resultatu, de
óre-ce principele Carolu si marele duce Nicolae nu
s'au potutu uní asupr'a conditiuniloru trecerei
armatei romane.

La traganarea ocuparii Nicopolei de catra
trupele romane nu a fostu de vina inse principele
Carol, cu atatu mai puçinu generalulu Manu, care
avea numai se esecute ordinulu supremulu seu
comandante. Vin'a o pórtá singuru numai russii,
cari au crediutu ca se voru poté lipsi de ajuto-
riulu romaniloru si au totu traganatu cestiunea
ocuparei pana in momentulu, in care fiindu respinsu
corpulu Krüdener, era absoluta necessitate cá se
se elibere garnisón'a rusesca din Nicopoli spre a
merge in ajutoriulu generalulu Schilder-Schuldner.

Dupa unu telegramu alu diariului „le Nord“,
a existatu intre cuartierulu generalu rusu si
romanu o intielegere in virtutea carei'a, la casu
de nevoia, russii se póta chiamá in ajutoriu
trupele romane. Pe bas'a acestei conventiuni russii
incunosciintiati despre aceea, ca fortie insemnate
turcesci se afla in giurulu Plevnei ar' fi cerutu
dela divisiunea generalulu Manu cá se tréca
Dunarea si se ocupe Nicopoli. Acést'a cerere se fi
fostu incuviintiata si de principele Carolu, caruia
ia fostu supusa. Pare inse ca comandantulu rusu
ar' fi reusitu se concentreze unu corpu de trupe
suficientu in giurulu Plevnei, pentru a se poté
dispensá de garnisón'a Nicopolei, ca-ci generalulu
Manu a fostu prevenitu ca momentanu divisiunea
s'a nu erá necessara si ca la timpu 'lu voru
preveni.

Din tóte cate s'au scrisu si telegrafatu despre
intielegerile séu neintielegerile intre principele
Carol si marele duce Nicolae versiunea de susu
pare a fi mai aprópe de adevéru. Traganarea aceea
a trebuitu se faca rea impressiune Domnitoriului
si se vede, ca pentru acést'a a si datu principele
Carol ordinulu, de care face amentire corespón-
dintele nostru, cá adeca divisiunea Manu se tréca
Julu si se se unéca cu trupele dela Calafatu.
Intr'aceea inse s'a aplanatu cestiunea ocuparei si divi-
siunea Manu a trecutu. Diariiele straine aducu
telegrame, cari spunu ca principele Carolu ar' fi
pusu conditiunea, cá marele duce Nicolae se de-
clare in reportulu seu catra Tiarulu, ca artileri'a
romana a contribuitu multu la caderea Nicopolei
si se recunósca ca comandamentulu romanu e
de sine statatoriu; marele duce s'ar' fi opusu
pentru antaiu acestor conditiuni, mai tardiu inse
le-ar' fi primitu, ér' principele Carolu ar' fi datu
apoi indata ordinu divisiunei Manu a ocupá Nicopoli.

Ori cumu s'ar' fi petrecutu inse lucrurile,
despre una nu póte fi indoiéla, ca atitudinea roma-
niloru a fostu correcta si in casulu acést'a.
Déca russii in adevéru, ceea ce nu se póte inse
nici-decumu admite, ar' fi suferitu din caus'a
traganarii ocupatiunei de catra trupele romane,
atunci ei au asi ascrie acést'a numai siesi, numai
atitudinei stranie, ce pare ca au observat'o faci'a
de romani pana in momentulu de supremu pericolu,
care ia silitu se iésa din rezerv'a rece ce 'si-au
fostu impus'o in relatiunile cu armat'a romana.

Cuartierulu generalu rusescu se afla la Biel'a,
unde a fostu stramutatu dela Tirnov'a. Corpulu
principelui de coróna continua operatiunile sale
contra Rusciucului. Russii au ocupatu calea ferata
ce duce dela Rusciucu la Varn'a. In cateva dile
fortaréti'a va fi cu totulu blocata. In Bucuresci
se respandise vuetulu despre o mare batalia care
ar' fi avutu locu lenga Rusciucu, in care se fi
perdutu turcii 800 prisionieri si 30 tunuri.
Telegrafulu rusescu inse tace.

Nu avemu date mai esacte nici despre situa-
tiunea divisiunei Gurko, care a trecutu Balcanii.
Unu telegramu din 29 Iuliu spune inca, ca russii
au ocupatu Eski-Saghra, ca s'au tramisu trupe
pana la Yeni-Saghra, cari au ocupatu drumulu de
feru si au taiatu firele telegrafice ce ducu la Phi-
lipopoli, pre candu nu multu dupa acést'a s'a
anuntiatu, ca generalulu Gurko 'si aduna tóte for-
tiele si ocupa positiuni tari in Balcani. De candu
au inceputu se iésa turcii din cuiburile loru, situ-

atiunea s'a schimbatu puçinu si devis'a e concen-
tratiune in tóte partile in positiuni tari.

Relativu la operatiunile divisiunei Gurko spune
o depesia a marelui duce, ca acestu generalu ar'
fi facutu nesce relatiuni revoltátore despre crulí-
mille comise de turci.

Bravur'a trupeloru nóstre e mai pre susu de
ori-ce lauda, scrie marele duce, suntemu inse in-
dignati si revoltati, ca-ci generalulu Gurko ne
relatéza atrocitati si acte de barbaria ne mai au-
dite, pe cari le comitu turcii. Suntemu mai cu
séma indignati de reatatea, despre care au datu
proba in 6 Iuliu; pre candu lupt'a era mai forte
ei au desfasiuratu unu steagu albu, pentru de a
intrá in purparleuri cu noi. In momentulu inse,
in care parlamentariulu si trupele nóstre s'au
apropiatu, turcii deschisera foculu asupra-le. Ma-
jorulu atasiatu germanu Lignitz si corespondentii
diariului „Times“ au fostu martori la aceste
acte barbare.

Se constata, ca mai de multe ori au insielatu
turcii in modulu acést'a pe russi. Toti correspon-
dentii, cari au asistatu la trecerea Balcanului, s'au
indignatu la vederea mutilatiuniloru comise de
turci contra vulneratiloru russi. Unu oficieru turcu
findu intrebatu despre aceste mutilatiuni se fi
respunsu, ca asia li s'a poruncitu cá se mutileze
pe toti ranitii.

Sciri particulare spunu, ca intre Rusciucu si
Siuml'a se fia dejá concentrati 80,000 russi si
ca numerulu trupeloru din Dobrugi'a se urca la
50,000 din cari vreo 20,000 inaintéda spre
Varn'a, ér' restulu operéza contr'a Silistriei.
Fortiele de cari dispunu turcii in Vidinu si impre-
giuru se fia érași considerabile. Turcii au capatat
intariri asia in catu astadi afara de corpulu lui
Osman-pasi'a numerulu loru se urca aprópe la
40,000. Russii inse in curundu le voru contrapune
fortie duple.

Despre trecerea trupeloru romane relatéza
correspondintele lui „L'Orient“ cu datulu 28 Iu-
liu urmatóriele:

„Trecerea s'a efectuitu in demaneati'a acést'a. Alu
5-lea regimentu a fostu destinat u a lua posesiune de Ni-
copoli. Vaporulu „Anett'a“ a luat u sine mai antaiu
statulu majoru alu regimentulu cu steagulu, music'a, bata-
liunea 1-a, si i-a transportatu pe malulu dreptu. In timpulu
trecerei si in momentulu debarcarii, music'a a cantatu im-
nulu romanu. Locuitorii din Nicopoli venira inaintea soldati-
loru nostri si ii aclamara viu. Primirea ce le-au facut'o
bulgarii, a fostu in adevéru entusiastica si fratiésca. Russii
au parasitu cetatea indata ce au intratu trupele romane.
Ei lasara acestora materialu de artileria in mare cuantitate.
Trupele nóstre voru ocupá mane inpregiururile Nicopolei,
cu deosebire inaltimile pana la Samavitu, Vubl'a si Ermenu.
Generalulu Manu a trecutu cu primul convoiu (transportu)
si a luat u primire cetatea dela autoritatile russe. . . .
Tiarulu a decoratu pe majorulu Falcoianu si tenerulu elevu
alu scólei militare Costiescu pentru frumós'a loru conduite
in lupt'a, care a premersu luarii Nicopolei.“

Din Sistovu i se scrie totu aceluasiu
diariu:

„Imperatulu Alexandru e neobositu; fora a luá parte
activa la comand'a armatei, 'lu vedi pretutindeni, nimicu nu
se intempla se nu scie. Cuartierulu seu generalu se schimba
multu dintr'unu locu in altulu. Imperatulu merge si vine
fora grigia, mai fora escorta si ride de spaim'a generaliloru
celu incungiura, fiindu insarcinati a veghiá asupr'a siguran-
tiei personale a suveranului. Armat'a marelui duce moste-
nitoriu se lupta in apropierea Rusciucului; inse lipsescu
detaiuri. O parte a corpului 9-lea, care a operatu contra
Nicopolei, se indreptéza in marsiuri fortiate spre riulu
Iantra. Acesta e faptulu insemnatu alu dilei, care indica o
actiune iminenta din partea acést'a.“

Marele consiliu de ministri din Vien'a a de-
cisu dér' mobilisarea numai in principiu, dandu
mana libera in privinti'a acést'a contelui de An-

drásy, a caruia politica a fostu aprobata. In specialu a primitu ministrulu de esterne autorisatiunea de a face se se reintareasca la casu de trebuintia trupele dela frontariile de sudu. Spesele mobilisarii eventuale de 4 divisiuni, 2 corpuri de armata, s'au preliminatu in sum'a aproximativa de 25 milioane florini. Mobilisarea acést'a iminenta nu va fi nici-decumu unu resultatu alu agitatiuniloru turcofile. Guvernulu din Vien'a 'si are planurile sale, despre care am vorbitu dejá in n-rii trecuti, demonstratiunile turcomaniloru voru poté se intardie, dér' nici-decumu nu voru fi in stare se impedece realisarea aceloru planuri. Numai o complicatiune esterióra neprevéduta ar' fi in stare se restórne totu ce s'a plamaditu pana astadi in secretu intre cele trei imperatii mari. Ungurii inse continua cu tóte aceste a strigá dupa arme. De ce atatea strigate déca aveti incredere in politic'a lui Andrásy?

Intrég'a pressa austro-ungara se ocupa astadi de calatori'a dlui Cogalniceanu la Vien'a, si de resultatele ei possibile. Aceste voru fi póte multu mai insemnate, decatu se crede.

Congressulu bisericescu rom. catholicu.

Decursulu congressului bisericescu rom. catholicu tienutu in 18 si 19 Iuliu la Alba-Iulia, consideratu din unele puncte de vedere, este nu numai pentru rom. catholici, déra pentru ori-care alta confessiune si baserica, asia de instructivu si interesante, in catu ar' meritá cá se se ocupe de elu toti locuitorii Transilvaniei si cu atatu mai virtosu romanii de ambele confessiuni. Conflictulu escatu cu acést'a ocaziune intre diecesea rom. catholica si intre ministeriulu ungurescu, se dete pe facia intru tóta golatatea. Au mai fostu si alte-dati diferentii si conflicte, acelea inse pana acuma se acoperia pre catu se potea. Asta-data tocma si membrii cei mai betrani si moderati isi perdura ori-ce patientia. Din 128 membrii mireni venisera 44 si din 59 clerici 46 insi. Acestia inse au fostu prea de ajunsu, pentru cá se apere interesele basericei loru cu tóta demnitatea si energi'a. Congressulu avú fórté multu de lucru. Noi trecundu preste tóte cestiunile care nu ne privescu, vomu atinge aci pe scurtu numai unele cestiuni de principiu, care se potu applicá prea bine la ori-care alta confessiune religiósá.

Congressulu rom. catholicu intemeiatu pe drepturile autonomiei séle avute ab antiquo, recunoscute si sanctionate prin legi, ingrijise de infiintarea unu i fondu de pensiiune pentru docentii dela scóle elementarie r. catholice, éra statutele compuse spre scopulu acesta le transmisesse spre confirmare la ministeriulu cultelor. Ministerulu respinse statutele si oprí infiintarea proiectatului fondu de pensiiune sub cuventu, ca conformu legéi celei noue de pensiiuni statulu insusi ingrijesce de adunarea fonduriloru de pensiiuni pentru docenti; mai aduce si alte doue preteste. Congressulu ascultá lectur'a resolutiunei ministeriale cu cea mai mare neplacere. Indata apoi esc. sa episcopulu diecesanu Mich. Fogarasi declará rotundu, ca in acea resolutiune ministeriale stá pitulatu periculosulu principiu alu centralisatiunei, cu alte cuvente, monopolisarea scóleloru *). Deci, adauge Esc. sa, accepte acelu principiu ori-care alta baserica, déra baserica catholica nu'lu va acceptá in veci. Acestu principiu si pe basea acestuia scopulu, cá prin institute binefacatórie, si intre acelea prin fonduri de pensiiune se indulcéscá pe docentii catholici catra sine si se-i faca de unelte ale sale (eszközök), a indemnatu pe gubernu, cá se respinga acelu regulamentu de pensiiuni. Scopulu acestui congressu nu póte fi astadata cá se restórne acelea principie, pe care le va resturná preste puçin societatea omenésca, ci vocatiunea de acumu a congressului este, cá elu se demustre guberniului intr'o representatiune, ca baserica r. catholica are dreptulu nediscutabile de a-si sustiené si regulá fondulu seu de pensiiune, la care nici legea cea noua art. 31 nu o póte impedecá. Pana la venirea unei noue resolutiuni docentii potu se se inscria fora nici o grija cá membrii la fondulu r. catholicu de pensiiune.

Totu in sensulu in care vorbi episcopulu, au cuventatu prepositulu C. Veszelyi si membrii I. Gál, A. Boér, Mich. Miko, C. Éltés si mai cu taria de catu toti Ant. Molnár, carele spuse intre

*) Egy veszélyes elvnek, t. i. a centralisationak, más szóval az iskolák monopoliumának rejtőzését veszi észre. (Kelet Nr. 165).

altele, ca atunci candu fusese si elu in deputatiune la ministrulu Trefort, acesta vorbise in sensu cu totulu oppusu de aceea ce se coprinde in resolutiunea sa. Dupa acestea congressulu alese comisiune cu insarcinare de a compune protestulu, care esi minunatu de bunu, in care intrá si impregiurarea, ca ministrulu pune se esecute tiranesce (kegyetlenül exequáltat) pe bietii docenti in favórea fondului infiintatu de guberniu.

Simburele conflictului: Ministerulu vré se pensionedie cu forti'a pe docentii scóleloru confessionali; romano-catholicii demascandu curs'a, se apara de ea din resputeri si nu suferé cu nici unu pretiu, cá statulu, cá guberniulu, se monopolisedie invetiatur'a, sciinti'a, scólele.

Unu altu conflictu mare si totu de principiu s'a escatu din caus'a edificiiloru liceului din Clusiu, care suntu proprietate catholica, déra ministeriulu si-a pusu pitiorulu in pragu, cá se le ia cu potea pentru universitate.

Apoi ve mai poteti mirá de celea ce se intempla cu Blasiulu?

Inca numai una cestiune. Trei vicari episcopesci gr. catholici tragu cate o ticalósá de platiósóra de 120 fl. din fondulu religionariu rom. catholicu, de o lunga serie de ani, asemnata loru prin porunci mai inalte in epoce, in care baserica rom. catholica ori-cumu ajutata de Curtea imperiala, aici in Transilvania nu se potea tiené pe pitioré facia cu protestantii, fora marele ajutoriu morale alu romaniloru gr. catholici, caroru pe atunci li se promitea cate in ceriu si sub sóre, numai se tiena cu rom. catholicii. Congressulu modernu catholicu nu vrea se mai dé acea subventiune de nimicu si o sterse din budgetulu seu. Ministeriulu inse silesce pe r. catholici cá se numere acea secatura de ajutoriu; déra congressulu actuale lua recursu de a dreptulu la persón'a monarchului. Cu acea fapta rom. catholicii se arata nu numai fórté ingrati catra gr. catholici, déra si nedrepti, mai alesu ca si intre densii se afla multime de familii romanesci fruntasie, renegate.

Cu tóte aceste noi multiamimu congressului rom. catholicu din tóta anim'a, ca a stersu din budgetulu seu acea umbra de subventiune, care nu face onóre nici datatoriului nici primitoriului. Unu vicariu episcopescu ori archiepiscopescu, espusu in diecese (foraneus), carele totuodata cá protopopu elu insusi, mai e pusu inca si preste alti 2—3 protopopi, se traga dela rom. catholici plat'a unui clisieriu (fetu), care aprinde luminile si trage clopotele? Ce satira! Déca baserica gr. catholica voiesce se aiba vicari si inea totu frunte de barbati, atunci se caute din pamentu venituri pentru fia-care, celu mai puçinu de cate 1000 fl., afara de veniturile stolarie.

Romano-catholicii cumpera din fondurile loru unu dominiu mare cunoscutu sub nume de Almasiu (Nagy Almás) in comitatulu Clusului cu 400,000 florini. Ei au 6 fonduri eclesiastice si scolastice, care inse stau sub administratiunea guberniului. Le ceru cu tóta perseveranti'a in administratiune propria, autonóma, déra o patu si ei cá si altii; cu tóte aceste nu obosescu, nu se lasa, nu despera.

Budapest'a, 27 Iuliu n.

Despre meetingulu din Pest'a primimu dela unu corespondinte alu nostru urmatóriele: Adunarea, tienuta in 26 l. c. in scol'a pentru dressarea cailoru si arangiata cu multu svonu de reprezentantii diurnaleloru si ai softaleloru maghiari, a fostu cercetata de o populatiune din clasele inferióre ale orasiului cam 400 la numeru, din teneri si locuitori fora conditiuni si ocupatiune, de cari seafia cu miile in tóte orasiile mai mari. Adunarea fú deschisa pe la 5 óre d. m. de presiedintele ei F. Pulszky, carele dise, ca de si s'a retrasu de pe terenulu politicu, elu totusi candu vede amenintiate interesele vitali ale natiunei maghiare prin evenimentele din Orientu, cá calulu invalidu de batalia la audiulu trimitiei fuge, cá se stea si elu intr' ajutoriu. Cuvintele de deschidere inse a trebuitu se-le tiena standu susu pe mésa, ca-ci asia pretindea adunarea intr'unu modu sgomotosu prin strigate si bateri in mani si picióre. Dupa elu urmá eroulu dilei, generalulu Klapka, si ceti discursulu seu de pe nesce bucati de charthia cu unu accentu catu se póte de strainu limbei maghiare, in catu eu trebuie de astadi inainte se privescu in dlu generalu unu vestitu descendinte alu lui Svatopluk. Dlu generalu s'a doveditu de oratoru si compositoru fórté slabu. N'a adusu nici macaru unu argumentu puternicu pentru scopurile meetingului convocatu. Dér' precum sum informatu, gen. Klapka nici nu ia lucrulu seriosu, ci dsa a voitu prin acést'a demonstratiune parte a se rehabilitá in cercurile diplomatice turcesci din Constantinopole, unde, precumu elu insusi marturisise, a

fostu discreditatu prin intrigantii dela Porta, . . . puné resbuná asupra contelui Andrásy, care pe acestu agentu chiamatu séu nechiamatu alu Sulaauli au fú mitu in audientia. Dupa dlu Klapka batú do'la se in tactu marcatu I. Helfy, cunoscutulu corifeu rusescu cuventarea lui fú intrerupta cu eschiamantandé: „S'amuscalii!“ „Traiesca fratii nostri turci!“ „La arme a tra Russiei!“ Gratia dlui capitanu alu politie Thale si tactulu presiedintelui Pulszky, adunarea doctamandé decisu si n'a dechiaratu resbelu Turciei, de si málac preponderante strigá stante pede dupa arme, ci s'a litalu in urm'a chiarificatiuniloru presiedintulu — pendeptulu de a dechiará resbelu este prin constitutiunabutu asecuratu capulu statulu — a-si exprima málac natiune asupra atrocitatiloru russesci. Nu sciu déca pelui Gorciacoff i voru veni la urechi protestele din ca-ci la meetingu n'a fostu de facia, dupa cumu se beca mai nainte, nici unu corespondinte séu diurnalisti maghiari din Vien'a asemenea n'a venitu nici macaru unu jidovu cá se asistat la acést'a adunare. Deca ar fú ar' fi potutu se se convinga. E sgonu a mare un maghiarii nostri cu gura, — ó' Septem? — deca maghiara promise la Constantinopole care piam numera numai unu individuu, nu per a corespondenti diariului „Egyetértes“, tramisu la siun'a ca asistat Abdul Kerim.

Dupa-ce a-ti vediatu opiniunea „publica“ — ca-ci este aici in unele, dér' puçine cazine si ghet sanetósá privata, carea nu voiesce a lega sórtea mórde de sórtea unui cadavru — se ve spunu ceva, ca in ómenii in Vien'a. In dílele trecute convenisem in c'ac cu unu vienesu, neamtii adevératu, nu inse dílele dela acea pressa libera, care pentru toti ce-i platac este libera, ci cu unu barbatu inteligentu, vana lucrurile politico-juridice. Dupa-ce i-facem cunoscú intre altele 'lu intrebú: „Dlu meu, cum cugeta málac Vien'a despre cestiunea orientale; cu cine simpatis tieneti, cu russulu ori cu turculu?“ Elu mi respunde: „niunea publica din Vien'a nu tiene nici cu russulu persurussii sunt rivalii germanismului in Orientu, nici cu pentru-ca ni-ar' fi rusine a tiené cu unu poporu stá decadiutu intelectualminte si moralmente.“

Vedeti dér', dle redactore, cum la noi in Ungria dincolo in Austria, o mana de ómeni cu cupiditate ficabile a subjugá popórele slave si romane, voiesca a ficá opiniunea publica, scornindu in lumea larga, ca monarchiei nóstre ar' simpatisá cu turcii, cu unu patisá e interdisu chiaru in legile vecii unguresce anatemiséza fratiitatea cu musulmanii sub pedeghe de maiestate; a interdisu apoi popóreloru traditiunile trecutulu, religiunea si sangele loru. —

— (Éra calumnia infama!) Din secuio-jidovescu „Nemere“ dela S. Szt. János inprospetá din nou infamia, ca auctoritatile voru ar' fi aflatu in baserica romanésca din Satulungu (Sacele) multime mare de lanci noue, in causa solgabiraulu (sub-prefectulu) ar' fi acelu pe unu parochu, care inse s'ar' fi simoniacu. Acést'a infamia se póte citi si in „Kelet“ Nr. 16. Noi cunóscemu de aprópe pe bráviu parochu nesci din comun'a Satulungu, d'acatre cari este fratele domnului vicariu metropolitanu; supunemu ca densii voru aflá su demnitate personala a-si cere satisfaciune pentru calunerusinate, precumu suntu si acestia. Noi sunu cu totulu de alta opiniune in punctulu acesta, vediatu casuri nenumerate, unde infamii de publicate in cate unu diariu, se comonit a d'insu cu persóne de cea mai inalta pedeghe casulu singuraticu se generalisedia, apoi pe base se iau mesuri terroristice, se facu arest cercetari, firesce fora nici unu resultatu, chican'a e facuta, insult'a infipta; dupa acelu ridu de noi dicundu, ca suntemu poltroni, in pléca-fug'a, nu cutediamu a ne apara nici un onórea si reputatiunea. Preotii din Satulungu preste totu cei din asia numitele Szepte-sák Sacele trebuie se aiba mari vramasit acelu locu, cari le voru fi juratu perinea, din care acesta este alu doilea casu din asttampa, in li s'a scornitu ca voru se scode pe romani contra secuiloru ciangai conlocuitori, cari de mentrea inca suntu nisce cercetari de romani maghiarisati cu ajutoriulu religiunei. Tá se ac ca si ciangaii parte mare isi sustiené vialu Romani'a (menyünk a Tzárába) si ca n'au de a traí canesce unii cu altii, déra apoi la pentru femeile loru, stai se juri, ca cele mai suntu vitia de romanu, ca-ci adica in sec. 15-lea pre candu adusera aco pe ciangai asiediara in loculu romaniloru, cari n'au voru trece la ritulu rom. catholicu, multi ciangai luara romancutie cu ochi negrii de nevasta.

atatu lui Csutak, Lukács, Horváth, catu si la toti ceilalti venturatori de tíera, flamundi cá lupii si goli cá napii.*)

Credeti ca cititi si d-vóstra neincetatu la corresponsentie straine despre nutritie rea a óstei romanesci. V'am aratatu in alta corespondentia a mea, ca in adeveru la inceputulu campaniei le mergea reu soldatiloru; gratia inse libertatiei de tipariu si guvernului patrioticu, acelu reu s'a in-dreptatu atatu de multu, in catu oficeri straini din Europ'a, cari au cercetatu tóte trei armatele belligerante ne asigurara, ca abstractiune facuta de neplacerile inevitabili ale ori-carei campanii si bivoacari in castre, soldatii romani suntu relative cei mai bine nutriti. Intendentia romana se va perfectoná si mai multu sub conducerea energiosului colonelu Ioanu Logadi denumitu in 27 Iuniu st. v. de generalu-intendente alu armatei. Victualiele nu potu lipsi nici-o di, ca-ci cantitatile de cerealii suntu enorme in tíer'a nóstra**) Ofrandele pentru armata s'au inmultitu asia de tare, in catu ministrulu presiedinte s'a vedíutu necesitatulu a regulá inregistrarea colectelor prin unu circula-riu din 8/30 Iuliu, spre a se evitá ori-ce abusu. De si tíer'a nóstra inca se afla in strimtóre de bani, totusi soldulu se platesce pe fia-care luna, precumu se vede si din decretulu domnescu dela 28 Iuniu st. v., candu éra si se mai numerara 965,050 franci cá suma suplementaria preste budgetulu normale, spre a plati pe soldatii din reserva chiamati mai de curendu sub arme. In Turcia soldatii si oficerii abia 'si primescu soldele la cate 10—12 luni.

Pe acei cari la inceputu abusera cu scóte-rea requisitiuniloru, ii strinsera in pinteni si curele asia, in catu voru tienea minte catu voru trai. Se afla inse ómeni de natura atatu de rapace, in catu de le-ai ridica furcile la usia, ei totu ar' mai furá pana in momentulu spendiurarei. Nici o féra asia rapitóre nu este, cá droi'a de jidovi russesci venití pe urm'a trupelor. Adeverate hienne de acelea, de care se aflasera la 1866 in Bohemia, pre candu desbracă in pieile góle pe morti si pe raniti. Evreiloru de aici le este rusine de blaste-matiile cate le comitu acei venetici, cari totuodata compromitu greu onestatea intendentiei russesci.

Santirea stégurilor regimentelor romane de dorobanti.

Domineca, 17 Iuliu, s'a seversitu la marele cuartieru generalu alu M. S. Domnitorului dela Poian'a, santirea si distribuirea stégurilor nouelor regimente de dorobanti si de artileria, cari facu parte din corpurile I si alu II-lea alu armatei active. Tóte aceste regimente tramisesera in ajunu la Poian'a deputatiuni compuse de unu oficeru asistentu, de sergenti port-drapelu (stegariu) si de unu detasiamentu de soldati cari, impreuna cu comandantii de regimente, venisera spre a primi stégurile.

La órele 8 1/2 deminétia stégurile se adusesera la marele cuartieru, unde M. S. Domnitorulu in presentia d-lui ministru-presiedinte, d-lui ministru de esterne si dlui ministru de resbelu, cari se aflau in acelu momentu la marele cuartieru generalu, a d-loru generali-comandanti ai corpurilor I si II, a siefulu statulu-majoru generalu, a d-loru generali I. Ghic'a, atasiatu la cuartierulu M. S. Imperatorelui Russiei, si Zefcaru, atasiatu la cuartierulu generalu alu A. S. I. marele duce Nicolae, comandantu in capu alu armatei imperiale, cari se aflau venití in missiune la cuartierulu generalu alu Domnitorului, si in presentia comandantiloru divisiuniloru, I, II si III, éra comandantulu divisiunii IV n'a potutu fi facia, ca-ci in acea di o parte a divisiunii sale a trecut Dunarea la Nicopoli, si, in presentia oficeriloru marelui cuartieru generalu, batú prim'a tina la fia-care stégu, asiedindu-se apoi celelalte tinte de comandantii respectivi ai corpului, ai divisei, ai regimentelor si de oficerii, sub-oficerii si de soldatii delegati ai corpurilor. Dupa acést'a, drapelele se pornira la biserica, unde avea a se seversarsi santirea lor.

La orele 9 3/4, M. S. Domnitorulu porni la

*) „Kelet“ Nr. 165 spune acést'a cu mania mare asupra turciloru, „carii despretiuescu amicitia maghiara.“

**) Proba invederata despre acést'a necorbenitele transporturi de cerealii din Romania, cu care este coplesita si piatia nóstra. Red.

biserica spre a asistá la oficiulu divin. Brigada de rosiori, cantonata in Poian'a, si escadronulu de geandarmi la escort'a marelui cuartieru generalu, erau asiediate in faci'a bisericei. Mari'a Sa, trecú pe dinaintea frontulu trupelor, apoi intrá in biserica, unde fú intempínatu de P. S. S. episcopulu de Ramnicu si noului Severinu, venitu intr'adinsu la Poian'a pentru acést'a ceremonia, care se seversia in eparchia sa. Dupa ce se terminá liturghia oficiala, de P. S. S. episcopulu de Ramnicu, se facú inaintea trupelor sfestani'a si se stropira cu aiasma nouele stéguri. Apoi drapelele fura duse de port-drapeli inaintea trupelor, care presentara armele, si se asiediaru intr'o singura linia, in faci'a M. S. Domnitorului. M. S. luá pe rondu fia-care drapelu si-lu incredintia in manile siefulu de regimentu, adresandu-i cate-va cuvete, apoi ei se asiediaru in flanculu dreptu inaintea delegatiunii regimentelor lor.

Dupa acést'a se dete citire, de catra siefulu de statu majoru alu armatei, urmatorulu ordinu inaltu de di, catra regimentele de dorobanti si de artileria.

„Dandu-ve drapelulu corpului, ve incredintiezu onórea Romaniei, pe care o punu astfelu sub scutul curagiului, devotamentulu si abnegatiunii vóstre. Pentru prim'a óra se presinta solemn'a ocaziune de a primi drapelulu in prediu'a merge-rei pe campulu de onóre, cautati alu incunun'a de o nemuritóre gloria. Nu uitati nici odata ca drapelulu este simbolulu Patriei; cea mai mare onóre pentru voi este de a ve dá viétia pentru alu aperá si alu pastrá in manile vóstre, facédu-lu pururea se falfaie preste tóte obstacolele ce va invinge vitejia vóstra. — Datu la marele cuartieru generalu Poian'a, la 17 Iulie 1877. CAROLU.“

Trupele respundera prin strigatul: „Traiesca M. S. Domnitorulu; Ur'a!“ La care Mari'a Sa respundera; „Traiesca armata romana!“ Acestu respundera fú salutatulu de trupe cu entusiaste urari. Apoi se dete ordinu de rumpere pentru defilare, si trupele, cu drapelele in capu, portate de siefi de regimente, defilaru pe d'inaintea M. S. Domnitorului. In aceeasi di Mari'a Sa intruni la dejunu si la prandiu la cuartierulu Seu pe d-nii generali comandantii de corpuru cu siefi de statu-majoru, pe comandantii de divisiu si pe toti siefi de regimente cari primiseru stégurile. „Monit.“

Ajutoria pentru raniti.

List'a Nr. 3

de contributiuni ale damelor romane din Brasiovu si de airea pentru soldatii din Romania, cari voru cadea raniti pe campulu de lupta.

Mari'a I. Davidu 500 grame scama, 5 fasi de incinsu, 12 compresse; Zoe I. Poppu 500 grame scama, 6 fasi, 14 compresse; Carolina Nicolau 620 grame scama; Elen'a T. Mantsu 1 chilogramu scama, 10 triangule; Elen'a Dima 500 gr. scama, 20 triangule, 16 compresse; Rebi S. Chicombanu 16 triangule, 12 fasi, 16 compresse; Carolina Lengeru 500 gr. scama, 18 triangule, 6 fasi; domnisióra Christina Mardau din Sambat'a de josu 600 gr. scama, 20 triangule; M. T. Barseanu din Dirste 14 coti pansa; Zoe si Mari'a Dima 500 gr. scama; Mari'a Cipu din Fagarasiu 2 chilogr. 200 gr. scama, 20 triangule; Susan'a I. T. Poppovits 2 chilogr. 300 gr. scama, 40 triangule, 12 fasi, 40 compresse; Elen'a Toma din Fagarasiu 9 compresse, 1 camasia, 2 par. ismene; Susan'a I. Trandaburu din Purcareni 20 coti dimia (specie de panura); Oprea I. Trandaburu 20 coti pansa; Nicolae Musiatu 8 coti pansa; George Corvinu 4 1/2 coti pansa; Elen'a Munteanu 200 gr. scama, 11 rifi pansa; Polin'a dr. N. Poppu 570 grame scama, 34 triangule, 24 compresse; An'a Dogariu din Aradu 1 chilogr. 250 gr. scama; Ioanu Radovicu 6 par. ciorapi (caltuni, strimfi); Tinc'a Tacitu 210 gr. scama; Mari'a Octavia Sorescu 1 chilogr. scama; domnisióra Mari'a Stanescu 1 chilogr. scama; domnis. Hareti Teodoru 400 gr. scama; dela orasiu R.-Vásárhely Carolina Pantea 1 chilogr. 489 gr. scama, 6 triangule, 2 fasi, 3 stergare, 3 camasi; Policsen'a Manu 2 chilogr. 240 gr. scama, 16 triangule, 2 fasi, 4 lepedee, 2 stergare, 3 fetie de perini; Ecaterin'a Coroianu 10 triangule, 1 camasia, 1 stergariu; Domnic'a Bucuru 717 gr. scama, 12 triangule; Iulie Mateiu din Uliesiu 280 gr. scama, 9 triangule.

Sum'a totala: 18 chilogramme 576 grame scama, 231 triangule, 45 fasi de incinsu, 131 compresse.

Brasiovu, 18/30 Iuliu 1877.

Hareti T. Stanescu nasc. G. Buretia.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de invetiariu primariu la scól'a poporala gr.-cath. din comuna Berseului de susu proviedutu cu solutiune anuala de 250 fl. v. a. si cortelu naturalu, se deschide prin acést'a concursu pana in 27 Augustu st. n.

Doritorii de a ocupá acestu postu sunt avisati, ca recursele sale cu testimoniu de cualificatiune si atestatu de moralitate proviedute pana in terminulu susu insemnatu, se le susterna respectivulu senatu scolaru.

Datu in Basesci, 27 Iuliu 1877.

Gregoriu Popu,
archi-diaconu.

1—1

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de notariu cercuale in notariatulu Streza Cartisiórei cu comunile afiliate Streza Cartisióra, Oprea Cartisióra, Scoreiu si Arpasiulu superióre impreunatu cu unu salariu anuale de 400 fl. v. a. si cuartieru liberu in comuna Streza Cartisióra, se escria prin acést'a concursu cu terminu pana in 2 Septembrie 1877. Doritorii de a compete au a-si asterne supliciele loru instruite in sensulu §. 74 articulu de lege XVIII din 1871 pana la susu numitulu terminu, acestui oficiu, dovedindu totuodata ca cunoscua si limb'a maghiara.

Arpasiulu inferióre, 30 Iuliu 1877.

1—3

Oficiulu pretoriale.

Nr. 691—1877.

Concursu.

La scótele granitiaresci din fostulu regimentu romanu I. sunt de a se conferi cu 1 Septembrie a. c. urmatóriele posturi invetiariaresci:

1. Trei posturi de invetiariu dirigenti la scótele din Margineni, Copercelu si Vestemu; fiacare cu unu salariu anuale de 300 fl. v. a., cortelu, gradina si lemne de focu.

2. Trei posturi de invetiariu secundari: la scótele din Copacelu si Vestemu cu cate unu salariu anuale de 180 fl. v. a., cortelu si lemne de focu, si la scól'a din Vaida-rece cu unu salariu anuale de 240 fl. v. a., cortelu si lemne de focu.

3. Unu postu de invetiariu la scól'a din Vaida-rece cu unu salariu anuale de 200 fl. v. a., cortelu si 12 metri de lemne pentru dens'a si pentru sal'a de propunere.

Acést'a va avea de a invetia pe copile numai lucruri de mana, de casa si gradina.

Suplice instruite cu documentele de lipsa se primescu pana in 20 Augustu a. c. st. n. la

Comitetulu administrativu alu fondulu scolaru alu fostiloru granitari din regimentulu romanu I. din Sibiu.

2—2

Pravurile purgative gazóse dela Elópatak. 12—12

Cuprindu in sine partile constitutive chemice ale apelor renumite dela Elópatak.

Efectu deosebitu arata pravurile aceste in contra slabitiunii de stomachu, lipsa de apetitu, in contra galbinarii si tóte bótele de apa séu hydroptica, in contra trenjiloru, la doreri de besica, tiav'a udului, nisipu si pétra in ele, cathare cronice, inflaturi, curgeri albe, ametieli, congestiune catra capu, peptu s. a.

Una dosa din pravurile aceste are efectulu ca 2 dose de pravuri de ale lui Seidlitz.

Pretiuulu unei cuthie cu 12 dose este petotindene 80 cruceri m. a.

Cei cari voru ale avé in depositu spre vendiare, primescu rabatu de 25%.

Depositulu generale se afla in BRASIOVU in apothec'a lui Gregoriu Sava.

Pretiuurile piacei in 3 Augustu 1877.

	Hectolitru. fl. cr.	Hectolitru. fl. cr.
Granu	fruntea . . . 9. —	Mazerea . . . —.—
	midilocu . . . 8.30	Lintea . . . —.—
	de diosu . . . 7.80	Fasolea . . . —.—
Mestecat	. . . 6.75	Cartofi . . . 2.50
		Sementia de inu . . . 13.50
Secara	fromósa . . . 5.20	1 Chilo. fl. cr.
	de midilocu 4.80	Carne de vita . . . —.36
Ordiulu	frumosu . . . 5.10	„ de rimatoriu . . . —.48
	de midilocu 4.80	„ de berbecu . . . —.24
Ovesulu	frumosu . . . 3.50	100 Chile. fl. cr.
	de midilocu 3.40	Seu de vita prospetu . 42.—
Porumbulu . . .	4.50	„ „ „ topitu . . . —.—
Meiu	4.50	
Hrisca	—.—	